

Harry Webers
voorzitter SER Overijssel

WAT ZEKER MOET

Ipsos Politieke Barometer publiceert online zetelpeilingen en het vertrouwen in de politiek. De barometer na Prinsjesdag en de Algemene Beschouwingen laat zetelveranderingen ten opzichte van augustus zien: VVD en D66 leveren ieder twee zetels in, en PvdA krijgt er vier bij. Bovendien was het vertrouwen in het Kabinet historisch laag: na Prinsjesdag heeft 76 % van het volk (zeer) weinig vertrouwen in Rutte IV. Het wantrouwen groeit en Nederlanders haken vaker af omdat ze zich niet gehoord voelen, door ongemak en onbehagen over (de aanpak van) de huidige crises, en door groeiende tegenstellingen en breuklijnen in onze samenleving.

De Brabantse ondernemer Eric Wetzels (Maastricht, 1959) werd onlangs tot verbazing van het VVD-bestuur met overgrote meerderheid gekozen als nieuwe partijvoorzitter. Hij scoorde met kritische uitspraken over de VVD als 'fletse partij' en 'klapmachine'. Zijn achterban roept om verandering en vernieuwing. Maar het zal nog een zware dobber zijn om het politieke tij te keren.

Voormalig internist en hoogleraar en (zorg)bestuurder Ernst Kuipers (Meppel, 1959) staat bekend om zijn Oosterse nuchterheid. Die kwam hem erg van pas tijdens de coronapandemie, toen hij in korte tijd een landelijke bekendheid werd. Hij werd D66-minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in Rutte IV. In het recente FD-interview 'We moeten durven zoeken naar oplossingen die niet in ons DNA zitten' constateert hij dat het aanvankelijke verzet tegen het Integraal Zorgakkoord voortkwam uit een gebrek aan vertrouwen vanuit de eerstelijnszorg. Maar er is meer aan de hand. Zo zijn er alarmerende berichten over de financiële problemen van de kleinere regioziekenhuizen, die dreigen om te vallen waardoor deze basisvoorziening in de regio onder druk staat. Dit voedt het wantrouwen en onbehagen in de regio en vergroot de kloof tussen de Randstad en de regio.

Met zijn Groningse nuchterheid werd de VVD-politicus en bestuurder Johan Remkes (Zuidbroek, 1951) staatssecretaris en later minister van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Maar het bracht hem ook delicate functies en opdrachten. Zo was hij commissaris van de Koning in de provincie Limburg en voorzitter van het Adviescollege Stikstofproblematiek, dat medio 2020 het spraakmakende advies 'Niet alles kan overal' publiceerde. En hij was onafhankelijk gespreksleider en stikstofbemiddelaar om de impasse in vastgelopen stikstofdialoog te doorbreken. Op basis van gesprekken met een groot aantal partijen publiceerde hij in oktober zijn kritische, maar vertrouwenwekkende rapport 'Wat wel kan'. Het volgende citaat is betekenisvol: 'Er is een groeiende kloof tussen Randstad en landelijk gebied én tussen stad en het platteland' en 'Zeker in het landelijk gebied wordt ervaren dat het op veel dossiers moet opdraaien voor problemen die vooral de stad ervaart. Mensen ervaren een groeiend verschil in culturele waarden, in economische positie en in kansen. Ze zien belangrijke voorzieningen verdwijnen. Dat zit bijvoorbeeld in het sluiten van de laatste school, in het weghalen van bushaltes en het verdwijnen van de laatste pinautomaten.' Dit bevestigt het groeiende wantrouwen in de landelijke politiek en bestuur.

Voormalig beroepsmilitair, oud-Kamerlid en oud-gedeputeerde Hanke Bruins Slot (Apeldoorn, 1977), die ook enkele jaren in Winsum (Gr.) woonde, is nu CDA-minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Ze zet zich in voor een dienstbare overheid, die mensen vooropstelt. Aan haar de mooie taak om de kloof tussen de Randstad en de rest van Nederland en die tussen bevolkingsgroepen te dichten. Ze kan met de wijsheid uit het Oosten, militaire precisie en tact en een stevige dosis vrouwelijk leiderschap niet alleen bouwen aan het vertrouwen van burgers in de landelijke politiek en bestuur, maar ook de kloof tussen Randstad en landelijk gebied én tussen stad en het platteland slechten.

De tijd lijkt langzamerhand rijp voor een heuse Regeringscommissaris voor de regio's. Omdat het naar analogie van de titel van het rapport van Remkes inmiddels wel duidelijk is: 'Wat zeker moet.' i.p.v. 'Om in de woorden van haar voorganger Remkes te spreken: Wat zeker moet.'